

Zo net voor Kerstmis krijgen we als het ware een foto te zien van het gezin uit Nazareth, vlak voor de geboorte: Maria en St. Jozef, de hoofdrolspelers van het komende feest. Maar... het is geen idyllisch plaatje en om het goed te begrijpen is een stukje Bijbelse of Joodse achtergrond nodig.

Wat is er aan de hand als er staat dat 'Jozef erover dacht in stilte van Maria te scheiden'? Het lijkt ergens begrijpelijk dat hij dat doet: zijn verloofde is in verwachting en gij weet van niks. En het komt misschien ook wat egoïstisch over: Maria staat voor een zware uitdaging en hij denkt erover in het geniep zijn koffers te pakken, hij laat haar stikken.

In feite kon St. Jozef twee dingen doen met de situatie zoals die was. Hij kon Maria aanklagen wegens echtbreuk. En volgens de wetten die toen golden, en nu soms nog in Moslimlanden, zou dat voor Maria betekend hebben: de doodstraf door steniging. Ofwel kon hij in stilte van haar scheiden, en zo het leven van Maria redden: zo wordt ze niet aangeklaagd.

Er komt een ingrijpen van boven aan te pas om St. Jozef op andere gedachten te brengen. Nu lijkt dat eerder iets wat ons meegedeeld wordt: "zo en zo werd de zaak opgelost" en dat is het dan. Het zijn op het eerste zicht niet direct woorden om op ons eigen leven te leggen, zoals dat meestal wel het geval is met lezingen uit het evangelie. Maar toch zit er dat ook in. Ze helpen ons namelijk om een betere kijk te krijgen op de rol en de taak van zowel Maria als St. Jozef in het hele Kerstgebeuren.

In feite is hetgeen St. Jozef vandaag hoort een herhaling van hetgeen Maria hoorde bij de aankondiging van de geboorte van Jezus (Maria Boodschap, 25 maart). Het eerste wat de engel toen tegen Maria zei was: "Vrees niet". De eerste woorden tot St. Jozef zijn: "Vrees niet Maria, uw vrouw tot u te nemen". "Uw kind zal groot zijn" zei de engel tegen Maria; tegen St. Jozef: "gij zult het kind Jezus noemen". "Hij zal Koning zijn voor eeuwig" horen we bij Maria. "Hij zal zijn volk redden van hun zonden" zegt de engel tegen St. Jozef.

Zowel Maria (met de aankondiging van de geboorte van Jezus) als St. Jozef (in hetgeen we vandaag hoorden) hebben een speciale aankondiging van de komst van Jezus mogen horen, en allebei hebben ze een rol in hetgeen er zal gaan gebeuren. Maria zal Hem ter wereld brengen, St. Jozef zal Hem een naam geven. En wat dat laatste betreft moeten we in gedachten eventjes terug naar het scheppingsverhaal, waar staat dat God alle dieren bij de mens bracht om te zien hoe hij ze zou noemen. En zoals de mens ze noemde, zo zouden ze heten. Dat wil zeggen dat een naam geven zoveel betekent als: er verantwoordelijk voor worden. Dat vinden we zelfs nú nog terug als een kindje gedoopt wordt. Want de eerste vraag die aan de ouders gesteld wordt is: "Hoe wilt gij dat uw kindje genoemd wordt?" Als we vandaag de engel tegen St. Jozef horen zeggen: "Gij zult Hem Jezus noemen", dan betekent dat niets anders dan dat het leven van dat

Kindje in de handen van St. Jozef wordt gelegd: hij wordt, met een oud woord, “voedstervader”.

Wat Maria betreft wisten we al vanaf 25 maart, Maria Boodschap, wat haar rol zou zijn. Vandaag, net op de valreep voor Kerstmis, komt daar ook de persoon van St. Jozef bij. Maria heeft Hem gebaard, St. Jozef heeft Hem zijn naam gegeven, en Hijzelf heeft de betekenis van zijn naam waargemaakt: Jezus, dat betekent: God redt.

Dat is de rolverdeling in hetgeen we morgenavond/vanavond gaan vieren en hopelijk ook opnieuw aan onszelf laten gebeuren. Niemand te veel, niemand te weinig, maar ieder met een eigen taak en een eigen plaats in dat grote gebeuren. Laat het ook voor onszelf een uitnodiging zijn om die goddelijke geboorte in ons eigen leven in te bouwen en een plaats te geven, want ook nu mogen we weten dat God tegen ons zegt: wees niet bang, vrees niet om Mij een plaats te geven in uw leven. Ook nu nog heeft God ieder van ons nodig om zijn werk in deze wereld voort te zetten. Amen.

Johan Goris pastoor